

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060210

DOM
2014-11-07
Stockholm

Mål nr
P 9483-14

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, beslut 2014-10-06 i mål nr P 3485-14, se bilaga

KLAGANDE

1. S D

2. T S

3. M E

4. M E

5. G S

6. P V

7. I W

MOTPARTER

1. Byggnadsnämnden i Kungsbacka kommun

2. F S

SAKEN

Inhibition

Dok.Id 1176206

Postadress Box 2290 103 17 Stockholm	Besöksadress Birger Jarls Torg 16	Telefon 08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	Telefax 08-561 675 59	Expeditionstid måndag – fredag 09:00-15:00
---	---	--	---------------------------------	---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen förordnar att Byggnadsnämndens i Kungsbacka kommun bygglovsbeslut 2014-08-15, Tjm § 1635, tills vidare inte ska gälla.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S D, T S, M E, M E, G S, P V och I W (klagandena) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska förordna om inhibition.

F S har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens beslut.

Byggnadsnämnden i Kungsbacka kommun har beretts tillfälle att yttra sig men har inte hörts av.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Klagandena har till stöd för sin talan anfört bl.a. följande. Länsstyrelsens delbeslut har motiverats i enlighet med vad som är praxis. Det framgår inte av mark- och miljödomstolens beslut vad för omständighet som skulle föranleda krav på motivering i just det här fallet. Deras överklagande till länsstyrelsen var väl underbyggt och kravet på inhibition är relevant. Byggnadens höjd strider mot detaljplanen och skärmtaket är till viss del beläget på prickmark. På grund av tomtens topografi krävs markutfyllnader under stora delar av huset. Byggnationen skulle bli extremt hög och ha en mycket dålig anpassning till såväl tomtens ursprungliga topografi som till omgivningen.

F S har till stöd för sin inställning hänvisat till vad han tidigare anfört och har därutöver i huvudsak anfört följande. Klagandenas hus ligger på liknande nivåskillnader i förhållande till varandra och i förhållande till Timmeråsvägen. De fotografier som klagandena gett in i målet är missvisande.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

I 20 § förvaltningslagen (1986:223) uppställs krav på motivering av beslut varigenom en myndighet avgör ett ärende, dvs. slutliga beslut. Någon motsvarande bestämmelse finns inte vad gäller beslut som inte är slutliga. I förarbetena till den tidigare förvaltningslagen framgår att det ankommer på myndigheten själv att efter

omständigheterna bedöma om motivering bör lämnas också beträffande andra beslut än slutliga (prop. 1971:30 s. 492).

Länsstyrelsens inhibitionsbeslut är inte något slutligt beslut vilket innebär att behovet av motivering får bedömas utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. En prövning av om inhibition ska meddelas innebär inte någon fullständig bedömning av sakfrågan och motiveringen av ett inhibitionsbeslut bör inte föregripa den slutliga prövningen. Även om länsstyrelsens motivering är kortfattad kan den med hänsyn till omständigheterna anses som tillräcklig. Det har därmed inte funnits någon formell brist som motiverat ett undanröjande av beslutet. Mark- och miljödomstolen borde i stället ha prövat inhibitionsfrågan materiellt och skulle vid en sådan prövning ha varit fri att lägga andra omständigheter till grund för sin bedömning än vad länsstyrelsen har gjort.

Med beaktande av att inhibitionsbeslut när som helst kan omprövas finner sig Mark- och miljööverdomstolen oförhindrad att nu pröva inhibitionsfrågan trots att mark- och miljödomstolen alltså inte har gjort någon sådan materiell prövning.

Enligt 26 § andra stycket lagen (1996:242) om domstolsärenden får en domstol som ska pröva ett överklagande besluta att det överklagade beslutet tills vidare inte får verkställas (inhibition). För att ta ställning till om inhibition ska meddelas måste en viss prövning av sakfrågan i målet göras. För att inhibition ska vara motiverad krävs bl.a. en tämligen hög grad av sannolikhet för att överklagandet kommer att bifallas (MÖD 2011:31).

Mot bakgrund av vad klagandena har anfört om bl.a. byggnadens höjd samt med beaktande av utredningen i målet anser Mark- och miljööverdomstolen att det finns skäl att förordna att det överklagade bygglovet tills vidare inte ska gälla.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Ulla Bergendal, tekniska rådet Carl-Gustaf Hagander, hovrättsrådet Malin Wik, referent, samt tf. hovrättsassessorn Christoffer Sheats.

Föredragande har varit Lisa Forsberg.

VÄNERSBORGS
TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

PROTOKOLL
2014-10-06
Handläggning i
Vänerns borg

Aktbilaga 4
Mål nr
P 3485-14

Handläggning i parternas utevaro

RÄTTEN

rådmannen Ulf Klerfalk, tillika protokollförare

PARTER (ej närvarande)

KLAGANDE

F S

MOTPARTER

1. Byggnadsnämnden i Kungsbacka kommun

2. S D

3. M E

4. M E

5. G S

6. T S

7. P V

8. I W,

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Hallands län delbeslut 2014-09-18, dnr 403-6721-14, se bilaga 1

SAKEN

Inhibition (bygglov för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten X i Kungsbacka kommun)

Handlingarna i målet går igenom varvid mark- och miljödomstolen antecknar följande. Efter ansökan av F S beviljade Byggnadsnämnden i Kungsbacka kommun (nämnden) den 15 augusti 2014, Tjm § 1635, bygglov för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten X i Kungsbacka kommun. S D, M E, M E, G S, T S, P V och

Dok.Id 278340

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänerns borg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se	0521-27 02 30	måndag – fredag 08:00-16:00

I W överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Hallands län och yrkade bl.a. att länsstyrelsen skulle inhibera bygglovsbeslutet. Länsstyrelsen beslutade i delbeslut den 18 september 2014 att bifalla inhibitionsyrkandet och angav därvid att nämndens bygglov den 15 augusti 2014, Tjm § 1635 tills vidare inte ska gälla.

F S har såsom det får förstås yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva länsstyrelsens delbeslut. Han har till stöd för sin talan anfört bl.a. följande. Planbestämmelserna säger bl.a. att byggnadsarean får vara maximalt 200 m². Ansökt hus uppgår till 156 m². ”Plan och Mark från kommunen” har varit på tomten och gjort mätningar som ligger till grund för husbyggnationen. Alla angivna höjder på ritningarna är gjorda efter de utsättningarna. Alla ritningar är skalenliga. Huset är inte placerat på prickad mark och husets höjd följer detaljplanen. Grannarna påstår i deras överklagande att ”Större delen av huset hänger i luften” vilket är helt felaktigt. Topografin för fastigheten X är uppdelad på flera nivåer. Den högsta delen är belägen på +35,00 till +36,00 och den lägsta delen är belägen på ca +31,5 till +32,5. Byggrätten enligt detaljplanen är placerad tvärs över nivåkurvor över en bergsknalle med stor nivåskillnad. Enligt bygglovsansökan är husets bottenplatta till 100 procent belägen på berg. Grundarbetet för bottenplattan bidrar till att de måste nå +34,5. Då det inte finns någon nollpunkt angiven i detaljplanen har de slänt vid fastighetens södra och sydöstra del. Ingen av dessa slänter har en lutning som är större än vad nämnden tillåter. Ingen av dessa slänter påverkar någon annan fastighetsägare. Entré för de närliggande fastigheterna på gatan ligger mot skaftvägen. För att skapa en helhet är deras huvudentré planerad på samma sätt. I grannarnas överklagandeskrift påstås att ”Föreslagen byggnad är nu, förutom borttagandet av två takkupor, densamma!” vilket är felaktigt. En hel fastighet om 85 m² har försvunnit ur byggnadshandlingarna. På grund av grannarnas ovilja att använda skaftvägen har han blivit tvungen att planera en hel väg som går igenom hans tomt. Höjden på huset har sänkts med 300 mm och flyttats 300 mm norr. Skärmtaket har minskats till ytan. Vidare kommer inte golvet för skärmtaket att gjutas såsom grannarna påstår. De har även tagit bort två takkupor. Den återstående takkupan utgör mindre än 20 procent av takets yta. Placeringen är inte +35,40. Huset är i nuläget placerat på en höjd om +35,10 med en golvhöjd om +35,40.

På grannarnas fotografier finns inga mått, skalor eller koordinater angivna. Husets mått blir missvisande. Samtidigt ifrågasätter grannarna ritningarna till ansökan som är gjorda av specialister. I bygglovet står det klart och tydligt att golvhöjden avgörs vid utstakning i samråd med handläggare. Alla grannarnas hus ligger på följande höjder: +35,62, +35,47, +34,42 och +31,68. Detaljplanen spelade stor roll vid husplaceringen då byggbar mark ligger på olika höjder och resterande mark är prickad. Det är frågan om en bergstomt som de vill använda på bästa sätt. Deras fastighet är belägen 15 m från Timmeråsvägen och 6,5 m från skaftvägen, 30 m till Y, 35 m till Z, 36 m till Spårhaga 2:43 och 25 m till Spårhaga 2:67. Avståndet mellan Y och Z är 9 m med en nivåskillnad om 1,2 m. Avståndet mellan Y och X1 är ca 30 m med en nivåskillnad på drygt 3 m. Topografin i området domineras av berg med höjdskillnader vilket bidrar till att husen ligger på olika nivåer. De har rådfrågat nämnden, arkitekter, markspecialister m.fl. om bästa planeringen. Husets placering, storlek och stil passar in till naturen och omgivningarna och följer detaljplanen. Stilen är omtyckt och mycket traditionell på västkusten och grannarna har inget emot detta val. Huset står på långt avstånd från alla grannar och stör ingen. Det finns ingen anledning till att det nu finns ett delbeslut om inhibition. Förslaget uppfyller bestämmelserna i PBL och detaljplanen.

Mark- och miljödomstolen meddelar härefter följande

BESLUT

Mark- och miljödomstolen undanröjer Länsstyrelsens i Hallands län inhibitionsbeslut den 18 september 2014, dnr 403-6721-14; den därigenom beslutade inhibitionen av Byggnadsnämndens i Kungsbacka kommun bygglovsbeslut den 15 augusti 2014, Tjm § 1635, gäller därmed inte längre.

Skäl för beslutet

Ett beslut varigenom en myndighet avgör ett ärende ska enligt 20 § första stycket förvaltningslagen (1986:223) innehålla de skäl som har bestämt utgången, om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild. Skälen får dock utelämnas helt eller delvis enligt vad som framgår av punkterna 1–5 i ifrågavarande paragraf. Ingen av dessa undantag är dock för handen i förevarande fall. Av förarbetena till förvaltningslagen framgår visserligen att kravet på beslutsmotivering främst gäller slutliga beslut, dvs sådana beslut varigenom myndigheten skiljer ärendet ifrån sig, men det framgår även, naturligt nog, att även delbeslut efter omständigheterna kan behöva motiveras.

Länsstyrelsen har som skäl för att nu meddela inhibition, under rubriken ”**Motivering**” hänvisat till ”vad som hittills har framkommit i ärendets utredning”. Någon närmare omständighet eller specifikt förhållande som därvid legat till grund för beslutet har inte redovisats. Inte heller av det överklagade beslutet i övrigt kan utläsas något om vad för slags omständighet (planavvikelse, omgivningspåverkan eller annat) som kan ha legat till grund för länsstyrelsens inhibitionsbeslut. Det är inte endast av betydelse för domstolen att slippa gissa vilket av måhända flera förhållanden som legat till grund för länsstyrelsens beslut – särskilt som redan nämndens bygglovsbeslut måste betraktas som otydligt i frågan om vad nämnden ansett utgöra planavvikelse men liten sådan – utan även den mot vilken beslutet gått emot, i detta fall F S, måste veta detta för att kunna ta tillvara sin rätt beträffande den önskade byggnationen.

Oaktat länsstyrelsens beslut endast är ett delbeslut och oaktat beslutsmotivering enligt förarbetsuttalanden till 20 § förvaltningslagen (1986:223), som tillämpas hos länsstyrelsen, ofta kan utelämnas beträffande sådana beslut är omständigheterna i detta mål emellertid sådana (vilket redan framgår av F S´ ovan redovisade argumentation) att en beslutsmotivering krävs. Härtill kommer att domstolens beslut i inhibitionsfrågan är ett slutligt beslut hos domstolen som i alla händelser kräver att domstolen redovisar sina beslutsskäl och skulle domstolen pröva inhibitionsfrågan materiellt finge domstolen, som nämnts, chansa beträffande grunden för länsstyrelsens

beslut. Teoretiskt (och hypotetiskt) skulle domstolen därvid kunna grunda inhibition på ett annat förhållande än det som legat till grund för länsstyrelsens beslut i frågan och därefter, när länsstyrelsens slutliga beslut i bygglovsfrågan överklagas till domstolen, kunna komma att finna att domstolen inte delar den grund som då visar sig legat till grund för länsstyrelsens (återigen hypotetiska) avslag på bygglovet; en grund som då sannolikt följd länsstyrelsens grund för det tidigare inhibitionsbeslutet.

Mot denna bakgrund är det mark- och miljödomstolens mening att det i länsstyrelsens inhibitionsbeslut även skulle ha angetts skälen för beslutet (eller åtminstone ett tillräckligt skäl härför).

Denna formella brist medför, mot bakgrund av det anförda, att det överklagade beslutet skall undanröjas. Det förtjänar därvid att påpekas att detta domstolens beslut inte innehåller något ställningstagande till om länsstyrelsens inhibitionsbeslut var riktigt i sak.

Eftersom motparterna inte hade kunna påverka denna utgång av målet i mark- och miljödomstolen har det saknats skäl att kommunicera F S överklagande av inhibitionsfrågan med dem.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 430)

Överklagande ges in till mark- och miljödomstolen senast den 27 oktober 2014 men ställs till Mark- och miljööverdomstolen. Prövningstillstånd krävs.

Som ovan

Ulf Klerfalk